

Onderwerp: voorstel tot vaststelling van de begroting 2014
en de meerjarenraming t/m 2017No. 5 - 2013
Dos. 2/45 A

1305323

Aan het algemeen bestuur.

Inleiding

Bijgaand bieden wij u aan de begroting 2014 van WVS-groep alsmede de meerjarenramingen tot en met 2017. Bij het opstellen van de begroting en meerjarenramingen is uitgegaan van de huidige situatie en de thans beschikbare informatie. Er is rekening gehouden met de effecten op de sociale werkvoorziening als gevolg van de aangekondigde rijksbezuinigingen en nieuwe wetgeving vanaf 2015 (o.a. de Participatiewet). De effecten voortkomend uit de bestuursopdracht zijn niet meegenomen.

De begroting en meerjarenramingen zijn gebaseerd op de volgende peilers (tussen haakjes het effect op de exploitatie 2014 t.o.v. 2013):

- een daling van het aantal Wsw-dienstverbanden in 2014 en geen nieuwe instroom meer van Wsw-dienstverbanden per 1 januari 2014; vanaf 1 januari 2014 vindt geen nieuwe instroom meer plaats a.g.v. de (forse) daling van de Wsw-taakstellingen in 2014 en in 2015 vindt geen nieuwe instroom meer plaats a.g.v. de in werking treding van de Participatiewet (in 2014 daalt de Wsw rijksbijdrage met € 3,3 miljoen t.o.v. 2013);
- een vermindering van de omzet bij derden (a.g.v. de teruggang van het aantal Wsw-dienstverbanden) bij een gelijkblijvende gemeentelijke omzet (t.o.v. de geprognosticeerde gemeentelijke omzet in 2013) (verlies van € 828.000,- aan toegevoegde waarde);
- een (natuurlijke) verwachte vermindering van het aantal fte's regulier personeel (voordeel van € 268.000,-);
- een vermindering van de rijksbijdrage Wsw met € 500 per arbeidsjaar (AJ) per jaar vanaf 2015;
- een zeer behoudend investeringsbeleid dat in lijn is met de afbouw van het aantal Wsw-dienstverbanden (voordeel van € 37.000,- op afschrijvingslasten);
- voortgaande kostenbesparingen / bezuinigingen (voordeel van € 302.000,- op overige bedrijfslasten).
- er is in de begroting geen rekening gehouden met de mogelijke toekenning van begeleidingskosten in de Participatiewet.

WVS-groep is tot dusverre succesvol gebleken om, ondanks de bezuiniging op de rijksbijdrage Wsw en de economische recessie, een goed gevulde orderportefeuille te realiseren. De omzet en toegevoegde waarde staan echter flink onder druk. Dankzij een effectieve klanten c.q. werkgeversbenadering en een strakke sturing op arbeidsontwikkeling heeft WVS-groep hierin enkele mooie successen geboekt. De opbrengsten blijven echter achter bij de verwachte inkomsten. Dit, omdat de prijzen, mede als gevolg van de scherpe concurrentie, nog verder verlaagd zijn/ worden ten opzichte van voorgaande jaren. Een zorgelijke ontwikkeling is de vermindering van gemeentelijke opdrachten, met name in het groen. Door bezuinigingen op de groenvoorziening en de aanbesteding van het groenonderhoud bij enkele gemeenten daalt de omzet ten opzichte van voorgaande jaren. Bij de ontwikkeling van de omzet en toegevoegde waarde speelt ook de afbouw van de Wsw-dienstverbanden een rol. Van belang hierbij is de vraag of WVS-groep in de toekomst in staat is en blijft om haar contractuele verplichtingen jegens opdrachtgevers na te komen dan wel in staat is om voor de zittende doelgroep nog rendabele passende werkzaamheden uit te blijven voeren. Hier ligt een substantieel financieel risico. Zoals u weet wordt er vanaf 2010 door het Rijk geen prijscompensatie meer verleend (behoudens dan gedeeltelijk in 2012 en 2013) en is / wordt er fors bezuinigd op de rijksbijdrage Wsw vanaf 2011 (in 2012 € 5,3 miljoen minder rijksbijdrage en vanaf 2015 € 500 per SE minder rijksbijdrage). Hier tegenover staat dat de Wsw-loonkosten (die meer dan 80 % van onze totale kosten uitmaken) nauwelijks beïnvloedbaar zijn. Daar komt nu ook nog de afbouw van de Wsw-dienstverbanden bij.

Meerjarenperspectief

De begroting 2014 sluit met een tekort van € 3,7 miljoen. De daling van het aantal Wsw-dienstverbanden vanaf 2014, de hiermee verband houdende daling van de netto toegevoegde waarde, de verdere korting op de Wsw-rijksbijdrage en het feit dat de kostenstructuur niet in een gelijkmatige tred kan worden afgebouwd, leidt tot oplopende tekorten voor de jaren 2015 (€ 4,2 miljoen tekort) tot en met 2017 (€ 5,8 miljoen tekort). Bij het opstellen van de meerjarenramingen is alleen rekening gehouden met de uitvoering van de SW (en dus niet met de overige veranderingen die te maken hebben met de uitkomsten van de bestuursopdracht). Hierdoor wordt het realiteitsgehalte van de meerjarenramingen beperkt.

Vaste gemeentelijke bijdrage

In de begroting 2014 is net als vorig jaar rekening gehouden met een daling van de vaste gemeentelijke bijdrage per Wsw-werknemer met 3 % over de jaren 2012 t/m 2014. De vaste gemeentelijke bijdrage over 2014 bedraagt daarmee € 427,- per Wsw-werknemer.

Prognose 2013

In de begroting wordt een prognose afgegeven van het resultaat in 2013. Deze prognose is gebaseerd op de resultaten gedurende het 1^e halfjaar 2013. Verwacht wordt dat dit jaar een verlies wordt geleden van € 3 miljoen. In de begroting 2013 wordt uitgegaan van een verlies van € 2,4 miljoen. Het tegenvallende resultaat is vooral toe te schrijven aan de negatieve gevolgen van de invoering van de Wet uniformering loonbegrip (ruim € 6 ton nadelig structureel) (deze wet heeft met name een zeer nadelig structureel effect op de loonkosten van bedrijven waar veel werknemers werken met lage lonen) en de eenmalige uitkering ad € 170,- per fte aan het SW-personeel (€ 475.000,- negatief incidenteel) waarover de VNG afspraken heeft gemaakt in het cao-overleg voor de SW. Daarnaast incasseert WVS-groep tegenvallers in de opbrengsten van de groenwerkzaamheden als gevolg van gemeentelijke bezuinigingen. WVS-groep beschikt nog over een eigen vermogen van € 3 miljoen. Ultimo 2013 beschikt WVS-groep dus naar verwachting niet meer over een eigen vermogen. Wij attenderen u er op dat het hier een prognose en aannames betreft. De definitieve cijfers zijn vanzelfsprekend pas bekend bij het opstellen van de jaarrekening 2013.

Weerstandvermogen

Ultimo 2013 beschikt WVS-groep niet meer over een eigen vermogen. Het verlies over 2014 zal derhalve rechtstreeks door de gemeenten gedekt moeten worden. In bijlage 7 van de begroting is een overzicht opgenomen van de gemeentelijke bijdragen in 2014 tot en met 2017. We plaatsen hierbij wel de kanttekening dat de meerjarencijfers, gelet op alle onzekere factoren, als zeer voorlopig beschouwd moeten worden.

Liquiditeit

Ultimo 2012 is ongeveer driekwart van de activa van WVS-groep met vreemd vermogen (inclusief voorzieningen) gefinancierd. De waarde van de BNG-leningen bedraagt per ultimo 2012 ruim € 6,4 miljoen. Hierop wordt jaarlijks € 8 ton afgelost. Gelet op de financieringsbehoefte, de ruimte binnen de Wet FIDO om kortlopende leningen aan te gaan en de ontwikkelingen op de rentemarkt is de verwachting dat er geen nieuwe langlopende leningen worden afgesloten. Het is nog steeds voordeliger om de financieringsbehoefte via kortlopend krediet te financieren dan via langlopende leningen. In december 2012 heeft uw algemeen bestuur besloten de faciliteit voor kasgeldleningen in 2013 bij de BNG te bepalen op (maximaal) € 10 miljoen. Ook voor 2014 zal deze faciliteit voor kasgeldleningen noodzakelijk blijven.

Tot slot

U kunt er van uit gaan dat WVS-groep er alles aan zal doen om de verliezen zoveel mogelijk te beperken. Hierbij geldt dat de deelnemende gemeenten ook zelf kunnen bijdragen in het terugdringen van het verlies door de mogelijkheden van investering optimaal te benutten en te kijken naar nog betere afstemming in de samenwerking met de deelnemende gemeenten.

Voor een uitgebreide toelichting op de cijfers verwijzen wij u korthedshalve naar de bijgevoegde begroting en de daarin opgenomen informatie.

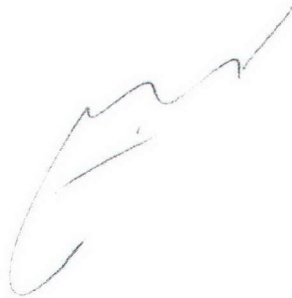
Voorstel

Wij stellen u voor:

- de vaste gemeentelijke bijdrage voor het jaar 2014 vast te stellen op € 427,- per geplaatste Wsw-medewerker (per 1 januari 2013);
- de aanvullende gemeentelijke bijdrage voor het jaar 2014 vast te stellen op € 1.330,- per geplaatste Wsw-medewerker (per 1 januari 2013);
- de aanvullende gemeentelijke bijdrage te beschouwen als voorschot; de afrekening van de aanvullende gemeentelijke bijdrage 2014 geschiedt aan de hand van het werkelijke exploitatieresultaat op basis van de jaarrekening 2014;
- de begroting 2014 vast te stellen, één en ander overeenkomstig het bijgevoegde ontwerpbesluit.

Roosendaal, 16 september 2013.

Het dagelijks bestuur van WVS-groep,
de secretaris, de voorzitter,

P.F.J.M. Havermans

drs. J.L.J. van Hal.

Het algemeen bestuur van WVS-groep;

gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 16 september 2013, no. 5 – 2013, no. 2/45 A;

gelet op de gemeenschappelijke regeling WVS-groep;

b e s l u i t :

1. de begroting 2014 van WVS-groep vast te stellen, overeenkomstig de gewaarmerkte bijlage;
2. de vaste gemeentelijke bijdrage in het exploitatieresultaat van WVS-groep op basis van de begroting 2014 van WVS-groep vast te stellen op € 427,- per geplaatste Wsw-medewerker (peildatum 1 januari 2013) (overeenkomstig de verdeelsleutel zoals die is bepaald in de gemeenschappelijke regeling).
3. de aanvullende gemeentelijke bijdrage in het exploitatieresultaat van WVS-groep op basis van de begroting 2014 van WVS-groep vast te stellen op € 1.330,- per geplaatste Wsw-medewerker (peildatum 1 januari 2013) (overeenkomstig de verdeelsleutel zoals die is bepaald in de gemeenschappelijke regeling).
4. te bepalen dat de vaste en de aanvullende gemeentelijke bijdragen door de gemeenten per kwartaal worden betaald (voor de eerste maal over het 1^e kwartaal 2014, medio januari 2014 en zo voort); de aanvullende gemeentelijke bijdrage wordt als voorschot betaald; de afrekening van de aanvullende gemeentelijke bijdrage 2014 geschiedt aan de hand van het werkelijke exploitatieresultaat op basis van de jaarrekening 2014.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur van WVS-groep op 20 december 2013.

De secretaris,

P.F.J.M. Havermans

De voorzitter,

drs. J.L.J. van Hal.

WVS-groep

CONCEPT SEPTEMBER 2013

BEGROTING 2014

&

MEERJARENRAMING 2015 - 2017

Roosendaal, september 2013

Inhoudsopgave	pagina
1. Voorwoord algemeen directeur	3
2. Financiële begroting en meerjarenraming	5
2.1. Uitgangspunten begroting 2014 en meerjarenraming	5
2.2. Overzicht van baten en lasten 2012 - 2017	7
2.3. Financiële positie	8
2.4. Risicoparagraaf	8
3. Overige begrotingsinformatie	10
3.1. Weerstandsvermogen	10
3.2. Financiering	11
3.3. Treasury	11
3.4. Bedrijfsvoering	11
3.5. Onderhoud kapitaalgoederen	14
3.6. Verbonden partijen	14
 Bijlagen:	
1. Resultaten 2012 - 2017 conform BBV	16
2. Balans per ultimo 2012 - 2017	17
3. Overzicht lang- en kortlopende leningen	18
4. Overzicht reserves en voorzieningen	19
5. Overzicht van investeringen in vaste activa	20
6. Begeleid Werken	21
87. Gemeentelijke bijdrage 2014 e.v. jaren	22

Hoofdstuk 1. Voorwoord algemeen directeur WVS-groep

In deze begroting is een extra kolom toegevoegd voor " prognose 2013 " (pagina 7). Deze prognose is gebaseerd op het 1e halfjaarresultaat 2013 en de meest recente inzichten voor de rest van het jaar 2013. Ten opzichte van budget 2013 is hierin dus onder andere rekening gehouden met de effecten van de invoering uniformering loonbegrip en de eenmalige uitkering voor de SW-medewerkers in maart 2013. Alle opbrengsten- en kostenposten zijn op deze wijze onderzocht.

Het jaar 2014 wordt waarschijnlijk een overgangsjaar. Als de Participatiewet per 1 januari 2015 wordt ingevoerd vindt er geen instroom meer plaats in de huidige Wsw. Ook in 2014 zal de instroom vrijwel nihil zijn als gevolg van teruglopende Wsw-taakstellingen van de deelnemende gemeenten. Het beleid is er op gericht om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt zoveel mogelijk zelfstandig mee te laten doen in de maatschappij. WVS-groep geeft hier uitvoering aan door zoveel mogelijk Wsw-geïndiceerden buiten de infrastructuur van het SW-bedrijf te laten werken. Dit noemen we de beweging van binnen naar buiten.

Op dit moment is bijna 66 % van het SW-personeel van de WVS-groep werkzaam buiten de deur, dat wil zeggen bij de klant in huis. De lijn uit het vorige beleidsplan "Van binnen naar buiten " is daarmee daadwerkelijk tot leven gekomen. Een lijn die we overal in de maatschappij zien: geen afscherming van mensen in tehuizen, instellingen of SW-bedrijven, maar zo zelfstandig mogelijk meedoen in de maatschappij onder de noemer "Werken naar vermogen". Dit wordt in 2014 verder vormgegeven in de aanloop naar de Participatiewet.

WVS-groep speelt verder in op deze beweging door haar organisatie in te richten voor de begeleiding van een brede doelgroep met een afstand tot de arbeidsmarkt. Daar ligt volgens ons in belangrijke mate de toekomst. Welke rol WVS-groep binnen de Participatiewet gaat uitvoeren wordt uitgewerkt in de bestuursopdracht.

De begroting 2014 en de meerjarenraming 2015-2017 is daarom alleen gebaseerd op de gevolgen van de invoering van de Participatiewet waarbij de uitvoering van de SW een sterfhuisconstructie wordt.

Het huidige verlies van WVS-groep wordt volledig veroorzaakt door de korting op de rijksbijdrage (die vanaf 2011 is doorgevoerd), en er voor 2010 en 2011 geen prijscompensatie is verkregen (voor 2012 en 2013 is onverwacht een prijscompensatie ontvangen) en het feit dat de SW-loonkosten zeer beperkt beïnvloedbaar zijn. De Wsw loonkosten maken 80 % van de totale kosten uit. De effecten van de korting op de rijksbijdrage bepalen volledig het (negatieve) subsidieresultaat. De structurele bezuinigingen op de bedrijfsvoering en de gewijzigde marktbenadering door WVS-groep hebben de afgelopen jaren, een verbetering laten zien van het operationeel resultaat. In 2012 zijn de gevolgen van de economische recessie duidelijk zichtbaar: (in € x 1.000)

	2010	2011	2012
Operationeel resultaat	6.764	8.046	7.493
Subsidieresultaat	-6.456	-10.540	-9.104
Totaal resultaat	308	-2.494	-1.611

Dankzij de commerciële inzet van WVS-groep zijn de orderportefeuilles voor de meeste activiteiten op dit moment (augustus 2013) redelijk gevuld. Dit betekent overigens niet dat de opbrengsten overal hoog te noemen zijn. De verdienmarges zijn, zeker op het uitvoeren van eenvoudige productiewerkzaamheden, gering. Niettemin slaagt WVS-groep er wel in haar medewerkers zinvolle werkzaamheden aan te bieden. Vooral het 'werken op locatie' en de groepsdetacheringen ontwikkelen zich positief hetgeen aansluit op het beleid om zoveel mogelijk mensen van 'beschut binnen' door te leiden naar 'beschut buiten'. Een zorg is het teruglopen van groenopdrachten bij enkele gemeenten.

Alleen de individuele detacheringen staan op dit moment nog steeds onder druk. Deze sector heeft vooral last van de economische recessie en de daarmee verband houdende onzekere situatie op de arbeidsmarkt. Desalniettemin heeft WVS-groep, door een effectieve werkgeversbenadering en een strakkere sturing op de arbeidsontwikkeling, ook hier enkele mooie successen geboekt. Tot slot is WVS-groep volop aan de slag met de ketensamenwerking met partijen zoals Mee West-Brabant,

De financiële consequenties van dit beleid treft u aan in deze begroting en meerjarenraming. Uitgangspunt voor 2014 is dat het exploitatieverlies zoveel als mogelijk wordt beperkt. De in het najaar op te stellen interne bedrijfsbudgetten zullen hierop aansluiten.

Factoren die een bepalende rol spelen bij het al dan niet realiseren van de begroting van 2014 zijn:

1. Subsidies
2. Kostenbeheersing
3. Algemene economische situatie in Nederland en West Noord Brabant in het bijzonder
4. Opbrengsten, toegevoegde waarde
5. Invulling van de regie- en opdrachtgeversrol door de deelnemende gemeenten

Ad 1. Subsidies.

De begroting 2014 en meerjarenraming is gebaseerd op de aanname dat de rijksbijdrage voor 2014 gelijk is aan 2013. Vanaf 2015 daalt de rijksbijdrage met 500 euro per Arbeidsjaar. Voor de gemeentelijke bijdrage wordt uitgegaan van het bestaande niveau 2013 min 3 % zijnde € 427,- per medewerker als gevolg van door gemeenten opgelegde korting van 3% per jaar op de gemeentelijke bijdrage. Voor 2015 - 2017 wordt ditzelfde bedrag aangehouden.

Ad 2. Kostenbeheersing.

WVS-groep is al geruime tijd bezig met een kostenbeheersings-programma. Ook voor 2014 staan een aantal kostenreductieprogramma's op stapel. Uit het vergelijkende branche onderzoek van Cedris blijkt dat WVS-groep erg goed scoort in kostenbeheersing. Het beleid van WVS-groep blijft zeer uitdrukkelijk gericht op verdere kostenbeheersing.

ad 3. Algemene economische situatie.

Deze heeft sterke invloed op de resultaten. Ondanks de huidige economische situatie nemen de industriële activiteiten en groepsdetacheringen toe. De economische situatie heeft ook invloed op de absorptiebereidheid van bedrijven, gemeenten, non-profitinstellingen om mensen te plaatsen voor begeleid werken en individuele detacheringen.

ad 4. Opbrengsten, toegevoegde waarde.

De stand van zaken in de economie heeft grote invloed op dit onderwerp. In tijden van hoogconjunctuur wordt er meer werk uitbesteed aan de WVS-groep. In tijden van laagconjunctuur is het precies andersom. Contracten bij groen-, schoonmaak- en postactiviteiten hebben daarnaast meestal lange doorlooptijden met weinig mogelijkheden voor tussentijdse verhogingen. Ook is er een risico dat contracten niet worden verlengd, eventueel worden opengebroken of zijn er faillissementen van de opdrachtgever. Op dit moment (laagconjunctuur) is de ontwikkeling binnen de industriële activiteiten echter positief door een meer commerciële aanpak van werkgevers/potentiële klanten.

ad 5. Invulling van de regie- en opdrachtgeversrol door gemeenten.

Een goede samenwerking met de gemeenten is van grote invloed op de resultaten van WVS-groep. Het verkrijgen van een positie van voorkeursleverancier bij alle deelnemende gemeenten en het kunnen maken van afspraken met betrekking tot de zg. contract compliance, zullen het resultaat van WVS-groep duidelijk in positieve zin kunnen beïnvloeden. Ditzelfde geldt ook voor mogelijkheden zoals inbesteding, directe gunning en het gebruik maken van social return on investment (SROI). Als WVS-groep zullen we ons actief opstellen naar onze gemeenten om de huidige goede samenwerking nog meer te verbeteren. Vooral bij dit laatste kunnen naast het bedrijfsleven ook gemeenten een belangrijke rol vervullen in het naar buiten plaatsen van Sw-medewerkers.

Hoofdstuk 2. Financiële begroting en meerjarenraming

2.1. Uitgangspunten begroting 2014 en meerjarenraming 2015 - 2017

Bij het opstellen van de begroting en de meerjarenraming zijn - naast de werkelijke resultaten over 2012 en de interne werkbudgetten voor 2013 - de volgende uitgangspunten gehanteerd.

Toegevoegde waarde

Voor de berekening van de toegevoegde waarde (TW) zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- de TW voor WVS-groep zal afnemen als gevolg van de uitstroom van SW-medewerkers. Hierbij wordt verondersteld dat de TW per fte SW met 1,9 % per jaar zal stijgen ten opzichte van het nivo van 2013.
- In de begroting is rekening gehouden met een gelijkblijvende omzet van deelnemende gemeenten ten opzichte van prognose 2013. Voor 2015 - 2017 is deze omzet constant verondersteld.

Rijksbijdrage

Er is voor 2014 rekening gehouden met een rijksbijdrage van € 26.032 per arbeidsjaar (SE). Voor 2015 tot en met 2017 wordt uitgegaan van een daling van € 500 per arbeidsjaar.

	werkelijk 2012	budget 2013	prognose 2013	begroot 2014	raming 2015	raming 2016	raming 2017
aantal SE's	2.430	2.456	2.456	2.336	2.277	2.163	2.055
rijksbijdr. per SE (€)	25.939	25.939	26.102	26.032	25.532	25.032	24.532
rijksbijdr. in € x 1.000	63.071	63.688	64.111	60.803	58.144	54.155	50.420

De negatieve bedrijfsresultaten worden volledig veroorzaakt door een tekort op dekking van de loonkosten van SW-medewerkers door verlaging van de rijksbijdrage vanaf 2011.

Bijdrage deelnemende gemeenten

In de begroting 2014 en meerjarenraming is uitgegaan van een gemeentelijke bijdrage van € 427. Dit is met een korting van 3 % ten opzichte van 2013. Voor 2015 tot en met 2017 is hetzelfde bedrag als voor 2014 meegenomen. Basis is het aantal SW medewerkers op 1 januari 2013. In bijlage 7 is het aantal per gemeente opgenomen.

Door de uitstroom van SW-medewerkers zal de gemeentelijke bijdrage afnemen vanaf 2014.

	werkelijk 2012	budget 2013	prognose 2013	begroot 2014	raming 2015	raming 2016	raming 2017
aantal SW	2.760	2.760	2.760	2.786	2.716	2.581	2.452
gem. bijdrage in €	454	440	440	427	427	427	427
gem. bijdr. (€ x 1.000)	1.252	1.214	1.214	1.189	1.159	1.101	1.046

Overige subsidies overheid

Dit betreft de Provinciale subsidie voor collectief vervoer. Deze subsidie staat wel ter discussie.

Overige bedrijfsopbrengsten

Dit betreft de doorberekening van de kosten van dienstverlening van WVS-groep aan de verbonden partijen, zoals WVS Schoonmaak VOF en Propeople Holding BV, alsmede derdenpartijen als Stichting Samenwerken en Stichting West Brabant Werkt. In de begroting en meerjarenraming is verondersteld dat de dienstverlening op hetzelfde niveau gehandhaafd blijft.

Personeelskosten SW

Voor de berekening van de indexering van de lonen SW is rekening gehouden met gelijkblijvend loonniveau 2013. Een stijging van de loonkosten SW als gevolg van periodieken en overgang naar een hogere loonschaal wordt voor 2014 verondersteld volledig te worden gecompenseerd door de uitstroom van oudere SW-medewerkers met een veelal hogere loonschaal. Er komt geen nieuwe instroom van SW meer terug. Vanaf 2015 is rekening gehouden met een verlaging van 0,5% per fte vanwege de uitstroom van (dure) SW. De invoering van het uniforme loonbegrip betekent voor WVS-groep, als werkgever met veel werknemers met een laag loon, een forse stijging van de WW-lasten

Overige personeelskosten SW

De overige personeelskosten zijn gebaseerd op de kosten voor 2013. Tevens is hiermede rekening gehouden met de uitstroom van SW-medewerkers.

Loonkostensubsidie BW

Het aantal BW-plaatsen is de laatste jaren teruggelopen. Er wordt verondersteld dat het nivo van 2013 kan worden gehandhaafd.

Salariskosten regulier personeel

In verband met de uitstroom van SW-medewerkers, zonder vervanging door WWB'ers wordt verondersteld dat het aantal regulier personeel voor de begroting en meerjarenraming ook afneemt. Er is rekening gehouden met de natuurlijke uitstroom van ambtelijk personeel.

De daling van regulier personeel zal vertraagd optreden ten opzichte van de daling van SW- personeel.

	werkelijk 2012	budget 2013	prognose 2013	begroot 2014	raming 2015	raming 2016	raming 2017
aantal ambt pers.	97,2	94,0	94,0	93,5	87,9	84,5	81,5
gem.loonsom (€)	-66.464	-69.096	-68.520	-68.520	-68.520	-68.520	-68.520
tot. Sal.kst.(€x1.000)	-6.461	-6.495	-6.439	-6.405	-6.021	-5.788	-5.582
aantal Flexkompaan	79,7	85,2	81,7	81,2	83,2	81,0	79,0
gem.loonsom (€)	-51.235	-51.590	-51.701	-51.590	-51.590	-51.590	-51.590
tot. Sal.kst.(€x1.000)	-4.085	-4.397	-4.222	-4.187	-4.290	-4.176	-4.073
totaal aantal regulier	176,9	179,2	175,6	174,6	171,0	165,4	160,4

De kosten in 2012 zijn gunstig be-invloed door WVA-onderwijs claims.

Voor de berekening van de salarissen regulier personeel is rekening gehouden met de 0-lijn.

Afschrijvingen

De afschrijvingskosten in de periode 2014 - 2017 zijn gebaseerd op een behoudend investerings-beleid. Alleen de hoogst noodzakelijke (vervangings)investeringen zijn opgenomen. Hierdoor zullen de afschrijvingskosten met ca 5 % per jaar afnemen.

Overige bedrijfskosten

Voor 2014 zullen de overige bedrijfskosten afnemen ten opzichte van 2013. Daarna zijn ze constant verondersteld.

2.2. Overzicht van baten en lasten 2012 - 2017.

Het overzicht baten en lasten voor de jaren 2012 - 2017 laat met name het exploitatieresultaat voor gemeentelijke bijdrage zien. Ook wordt het totaal exploitatieresultaat gesplitst in het subsidie-resultaat (rijksbijdrage minus alle personeelskosten SW personeel) en het operationele resultaat. Dit overzicht is niet conform de eisen zoals gesteld in het Besluit Begroting en Verantwoording. In bijlage 1. is een overzicht opgenomen van baten en lasten wat hier wel aan voldoet.

2.2. Overzicht van baten en lasten 2012 - 2017.

	werkelijk 2012	budget 2013	prognose 2013	begroting 2014	bedragen x € 1.000		
					meerjarenraming		
					2015	2016	2017
Netto omzet derden	21.454	21.862	21.332	19.652	19.574	18.702	17.858
Netto omzet deelnemende gemeenten	8.604	8.699	7.712	7.712	7.712	7.712	7.712
Grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk	-8.513	-9.411	-8.602	-7.750	-7.728	-7.481	-7.242
Toegevoegde waarde	21.545	21.150	20.442	19.614	19.558	18.933	18.328
Rijksbijdrage	63.071	63.688	64.111	60.803	58.144	54.155	50.420
Overige subs overheid	497	320	843	60	60	60	60
Totaal bijdr overheden	63.568	64.008	64.954	60.863	58.204	54.215	50.480
Ov bedrijfsopbr.	1.874	1.789	2.071	2.209	2.160	2.062	1.970
Totaal baten	86.987	86.947	87.467	82.686	79.922	75.211	70.778
Loonkosten SW	-68.813	-70.472	-71.696	-68.239	-66.533	-63.207	-60.046
Overige pers.kn SW	-2.889	-1.934	-1.974	-1.880	-1.743	-1.535	-1.285
Verstrekke subsidies	-474	-249	-200	-200	-200	-200	-200
Totaal pers.kn. SW	-72.176	-72.655	-73.870	-70.319	-68.476	-64.942	-61.532
Kosten regulier pers.	-11.034	-11.191	-11.307	-11.039	-10.749	-10.347	-10.347
Afschrijvingskosten	-1.739	-1.716	-1.724	-1.687	-1.603	-1.523	-1.446
Overige bedr. kosten	-4.467	-4.557	-4.450	-4.164	-4.129	-4.104	-4.082
Financieringskosten	-434	-444	-386	-370	-347	-317	-286
Sub-totaal ov bedr kn	-17.674	-17.908	-17.867	-17.260	-16.826	-16.291	-16.161
Sub-totaal bedrijfskn	-89.850	-90.563	-91.737	-87.579	-85.303	-81.232	-77.692
Resultaat voor gemeentelijke bijdr. en dividend	-2.863	-3.616	-4.269	-4.892	-5.380	-6.021	-6.913
Gem. bijdrage	1.252	1.214	1.214	1.189	1.159	1.101	1.046
Totaal expl. result.	-1.611	-2.402	-3.055	-3.703	-4.221	-4.919	-5.867
Subsidieresultaat	-9.105	-8.967	-9.758	-9.517	-10.332	-10.786	-11.112
Oper. resultaat	7.494	6.565	6.703	5.814	6.111	5.867	5.245

2.3. Financiële positie

Het verwachte verlies van 2013 kan worden gedekt uit het eigen vermogen wat nog aanwezig is. WVS-groep heeft vanaf 2014 geen reserve meer, daardoor zullen de gemeenten, conform de bepalingen in de GR, een aanvullende bijdrage moeten betalen. Vanaf 2014 is een aanvullende bijdrage van de gemeenten noodzakelijk om een negatief eigen vermogen te voorkomen. In bijlage 7 is een overzicht opgenomen van de aanvullende gemeentelijke bijdragen voor 2014.

In bijlage 2. is de balans per ultimo opgenomen voor de jaren 2012 - 2017. In paragraaf 3.1. Weerstandsvermogen is een overzicht gegeven van 'jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen'. Deze verplichtingen hebben een nadelige invloed op de financiële positie van de WVS-groep.

Door het negatieve resultaat in de totale planperiode zal de financieringsbehoefte toenemen. Dit wordt enigszins gecompenseerd als gevolg van lagere investeringen in vaste activa ten opzichte van het verleden. De investeringen bedragen voor:

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
vaste activa	1.742	1.850	1.758	1.670	1.586	1.507
werkkapitaal	4.519	3.553	3.524	3.359	3.198	3.041
Totaal investeringen	6.261	5.403	5.282	5.029	4.784	4.548

Ultimo 2012 bedroegen de langlopende leningen, inclusief de aflossingsverplichting over 2013 € 6.460.000. Jaarlijks wordt hierop € 816.000 afgelost. Om aan haar financieringsbehoefte te kunnen voldoen sluit WVS-groep rekening-courantkredieten en kasgeldleningen af. Begroot wordt dat hiervoor € 8.000.000 nodig is in 2014. De behoefte aan korte termijn krediet neemt toe vanwege de jaarlijks aflossingen op de leningen. Het rentepercentage voor de langlopende leningen bedraagt voor 2014 5,78 %. Voor rekeningcourant krediet wordt dit percentage begroot op 1,0 % en voor kasgeldleningen zelfs op 0,5 %. Met deze financieringswijze voldoet WVS-groep zowel aan de kasgeldlimiet als aan de norm voor het renterisico. In bijlage 3 is een overzicht van de langlopende en de kortlopende leningen gegeven voor de jaren 2012 - 2017.

De voorzieningen die WVS-groep heeft gevormd hebben het karakter van een toekomstige financiële verplichting. Het betreffen hier voorzieningen in het kader van belastingverplichtingen, wachtgeldverplichtingen, pré-vutverplichtingen, dubieuze vorderingen en terug te betalen rijksbijdrage vanwege onderschrijding van de taakstelling. Verwacht wordt dat deze voorzieningen in de loop van de tijd worden afgewikkeld en dat er geen nieuwe voorzieningen bijkomen. In bijlage 4. is een overzicht gegeven van het verloop van de reserves en de voorzieningen voor de jaren 2012 - 2017.

2.4. Risicoparagraaf

Als risico's worden beschouwd alle redelijke voorzienbare risico's die niet in de begroting zijn verwerkt en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de omvang van de exploitatie, het exploitatieresultaat en het eigen vermogen van WVS-groep.

Ondernemersrisico

WVS-groep opereert op de commerciële markt door producten en diensten aan derden te leveren. Hierdoor heeft WVS-groep te maken met het normale ondernemersrisico zoals het debiteuren- en voorraadrisico. Door de verslechterende economische omstandigheden, die vanaf medio 2008 in alle hevigheid zijn opgetreden is dit risico niet te onderschatten. Ondanks de economische recessie is er een groei in groepsdetacheringen en industriële activiteiten. Individuele detacheringen en Begeleid Werken blijven achter op de doelstelling als gevolg van de economische recessie. Het achterblijven van de TW van bijvoorbeeld 5 % levert direct een verlies op aan exploitatieresultaat van € 1.100.000.

Opdrachten van deelnemende gemeenten

De deelnemende gemeenten zijn belangrijke opdrachtgevers voor WVS-groep. De gemeentelijke opdrachten vormen voor WVS-groep ook een belangrijke inkomstenbron. Meer gemeentelijke opdrachten leiden tot een verbetering van de exploitatie van WVS-groep. Echter, gemeenten kampen nu ook met bezuinigingen. Het is belangrijk dat gemeenten een goede balans vinden en bewaren voor de opdrachtverlening aan WVS-groep. Het is immers moeilijk uit te leggen dat de gemeente enerzijds bezuinigt op de opdrachten aan WVS-groep en dat dit anderzijds leidt tot het betalen van een hogere gemeentelijke bijdrage in het exploitatieverlies. Een daling van de gemeentelijke opdrachten met 5 % betekent een negatief verschil in resultaat van circa € 400.000,-.

Risico rijksbijdrage

In de begroting is de afbouw van de rijksbijdrage meegenomen zoals deze in de nieuwe Participatiewet wordt voorgesteld. Indien deze afbouw versterkt plaatsvindt, zullen de verliezen van WVS-groep nog verder toenemen bij een gelijkblijvende cao SW.

Fiscale risico's

Zoals het recente verleden heeft aangetoond kan een boekenonderzoek van de belastingdienst leiden tot naheffingen op het gebied van omzet -en loonbelasting. Momenteel vindt er onderzoek plaats door de belastingdienst naar de door WVS-groep ingediende WVA-claim. Dit kan leiden tot correcties op deze claim. Er is een voorziening van € 50.000 voor deze correcties meegenomen.

Rente risico's

De totale activa bedragen ultimo 2012 € 26.484.000. Hiervan is 89 % gefinancierd met vreemd vermogen. Een groot deel van dit vreemde vermogen is rentedragend. De aan het vreemde vermogen verbonden rentelasten leggen een claim op de exploitatiebegroting. Alle langlopende leningen hebben een vast rentepercentage over de gehele looptijd van de lening. Derhalve is het renterisico met betrekking tot de langlopende leningen nihil. Wijzigingen in de rentestand hebben derhalve geen gevolgen voor het exploitatieresultaat. Anders ligt dit voor de kortlopende leningen. De rente hierop is variabel en zullen de kosten hiervan fluctueren met wijzigingen in de rentestand. Momenteel is de rente op een laag niveau. Indien de rentevoet met bijvoorbeeld 1 % zou stijgen betekent dat voor 2014 een stijging van de rentelast met ca. € 110.000. Aangezien de rente voor kortlopende leningen lager is dan die voor langlopende leningen wordt de financieringsbehoefte ingevuld met kortlopend krediet. Indien er signalen komen dat deze situatie in korte en lange rente gaat wijzigingen zal WVS-groep hier adequaat op inspelen.

Jaarlijks terugkerende aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Volgens het BBV dienen de verplichtingen die gerelateerd zijn aan de jaarlijks terugkerende arbeidskosten niet als verplichting in de balans te worden opgenomen. Bij de beoordeling van het weerstandsvermogen van WVS-groep dienen ze wel te worden meegenomen. Deze verplichtingen worden in de begroting opgenomen op het moment dat ze tot betaling leiden. Het betreffen de volgende verplichtingen:

- Vakantiegeldverplichtingen per ultimo. Deze bedragen per ultimo 2012 € 2.902.000.
- Verloftegoeden (waarde verloftegoeden ultimo 2012: € 3.136.000);
- Verplichtingen aan (deels) actieve en niet-actieve medewerkers in het kader van gemeentelijke FPU-uitkeringen (waarde van deze verplichtingen voor uitkeringen die zijn ingegaan tot en met 2012: € 25.000). Deze verplichtingen zijn als incidentele lasten in de begroting opgenomen.

Uitstroom van SW-kader

De capaciteiten van de SW-instroom is sinds 1998 (invoering nieuwe Wet Sociale werkvoorziening) minder dan de gemiddelde SW-populatie van voor 1998. Dit betekent dat kaderfuncties die momenteel zijn ingevuld door SW-medewerkers in geval van vervanging door pensionering of anderszins, niet meer door SW-medewerkers kunnen worden ingevuld omdat bij de huidige instroom de benodigde capaciteiten hiervoor ontbreken. Dit betekent dat extra regulier personeel moet worden aangetrokken om deze opengevallen plaatsen in te nemen. Uiteraard wordt getracht eventuele vacatures op een andere wijze in te vullen door herverdeling van taken en het niet vervangen van uitstroom van indirecte functies, maar dit is niet altijd mogelijk.

Hoofdstuk 3. Overige begrotingsinformatie

3.1. Weerstandsvermogen

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in het vermogen van WVS-groep om risico's (zie paragraaf 2.4) die niet in de begroting zijn verwerkt op te vangen door middel van financiële buffers, genoemd weerstandscapaciteit. De relatie tussen weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen, wordt weerstandsvermogen genoemd.

Als financiële buffer voor het opvangen van tegenvallers voortvloeiende uit de hiervoor genoemde risico's dienen de reserves (eigen vermogen); deze bedroegen per ultimo 2012 € 3.015.000. Daarnaast fungeren de deelnemende gemeenten als vangnet voor WVS-groep, doordat ze uiteindelijk - voorzover de reserves ontoereikend zijn - het exploitatietekort voor hun rekening nemen. In een bestuursbesluit in 2011 is vastgelegd dat de bandbreedte voor de reserves is vervallen en dat de bestemmingsreserve is toegevoegd aan de algemene reserve. Exploitatieverliezen moeten van de algemene reserve worden afgeboekt. Eind 2013 is er geen reserve meer.

In verband met de invoering van het BBV (2004) is het niet meer toegestaan de vakantiegeldverplichting als zodanig onder de schulden op te nemen. Deze verplichting wordt niet in de balans opgenomen. Deze verplichting bedraagt ultimo 2012 € 2.902.000.

Conclusie weerstandsvermogen

Een aantal financiële risico's die in het vorige hoofdstuk zijn genoemd zijn verplichtingen die vroeg of laat ten laste van de exploitatierekening komen zoals de aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die jaarlijks terugkeren. Het huidige weerstandsvermogen is net voldoende om aan de verplichtingen tot en met 2013 te kunnen voldoen. Eind 2013 is het weerstandsvermogen geheel opgegaan om de verliezen uit 2012 en 2013 te dekken. Vanaf dat moment is er onvoldoende weerstandsvermogen aanwezig om de verliezen van de periode 2014 - 2017 op te kunnen vangen. Vanaf 2014 zijn de gemeenten verplicht de verliezen van WVS-groep te compenseren door verhoging van de jaarlijkse bijdrage.

3.2. Financiering

De financieringsstructuur speelt een belangrijke rol bij de beoordeling van de financiële positie van WVS-groep. Ultimo 2012 is 89 % van de activa met vreemd vermogen (inclusief voorzieningen) gefinancierd. In bijlage 3. is een overzicht van de lang en kortlopende leningen voor de jaren 2012 tot en met 2017 gegeven. De waarde van de BNG-leningen bedraagt ultimo 2012 € 6.460.000. Hierop wordt jaarlijks € 816.000 afgelost. Gelet op de financieringsbehoefte, de ruimte binnen de wet FIDO om kortlopende leningen aan te gaan en de ontwikkelingen op de rentemarkt, is de verwachting dat er geen nieuwe langlopende leningen worden afgesloten. Het is thans nog steeds voordeliger om de financieringsbehoefte via kortlopend krediet dan via de langlopende leningen te financieren.

Door de daling van de rijksbijdrage en daardoor optredende verliezen, zullen deze verliezen gefinancierd moeten worden op het moment dat deze verliezen optreden. Hierdoor zal de behoefte aan korte termijn krediet toenemen naar een niveau van € 15.000.000. Dit zal door het bestuur opnieuw moeten worden bekrachtigd. In de begroting is opgenomen dat de deelnemende gemeenten het verlies over 2014 voor hun rekening nemen.

3.3. Treasury

In het financierings- en beleggingsbeleid van WVS-groep is vastgesteld dat de financierings- en beleggingsactiviteiten dienen ter ondersteuning van de reguliere taken van WVS-groep. De doelstelling is om de financieringskosten te minimaliseren en beleggingsopbrengsten te maximaliseren, binnen duidelijk vastgestelde risicokaders. De financiering gebeurt alleen in onderhandse geldleningen, kasgeldleningen en daggeldleningen in EUR. Beleggingen mogen alleen worden gedaan in termijndeposito's of vergelijkbare beleggingen in EUR, Medium Term Notes in EUR en staatsobligaties of andere obligaties. Middelen mogen slechts worden uitgezet bij overheidsinstanties of financiële instellingen met minimaal AAA-rating. Op dit moment worden er geen middelen belegd.

3.4. Bedrijfsvoering

In het BBV zijn een aantal paragrafen verplicht gesteld. Een daarvan betreft de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoeringsparagraaf dient inzicht te geven in de stand van zaken en de beleidsvoornemens omtrent de bedrijfsvoering. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in: personeel & organisatie, financieel beheer, bestuurssecretariaat en facilitaire dienstverlening.

3.4.1. Personeel & organisatie

In 2012 is besloten tot het formeren van een arbeidsontwikkelafdeling binnen WVS-groep om te komen tot meer, gestructureerde en intensieve samenwerking met alle afdelingen die bij het proces en de uitvoering zijn betrokken en met de leidinggevenden. Dit als doel om het arbeidsontwikkel-proces verder te professionaliseren waardoor in-, door- en uitstroom verder gestalte krijgt. De komende jaren kan dit proces worden ingezet voor een brede doelgroep.

In 2012 zijn tevens de nodige voorbereidingen getroffen voor een verzuimtraining voor leidinggevenden en afdelingen die belast zijn met ziekteverzuimbegeleiding. Deze verzuimtraining wordt verzorgd door Falke & Verbaan en is gestart in januari 2013.

2013 zal in het teken staan van het project Gezond Werken, waarin in 2012 al de eerste stappen zijn gemaakt. Het betreft een campagne ter beïnvloeding van gedrag van alle medewerkers gericht op zo gezond mogelijk werken. De onderwerpen die daarbij aan bod komen zijn onder andere Preventief Medisch Onderzoek, Veilig Werken, Bewegen en Voeding en Verslaving.

In 2014 zullen de punten uit de cao zoals mobiliteit, flexibiliteit, aanstelling in algemene dienst en het doorleiden van werk naar werk verder gestalte krijgen. Verder zal er bijzondere aandacht besteed worden aan het SW-loongebouw en het afschaffen van de uitloopschaalregeling en regeling semi-functionele bevordering.

3.4.2. Financieel beheer

Het hoofd Financiën, Informatisering en Auditing is belast met het financieel beheer van de WVS-groep. Het hoofd F.I.A. geeft leiding aan de centrale financiële administratie, de afdeling I.C.T. en de afdeling Financial Audit.

Centrale Financiële Administratie

Deze afdeling bestaat uit de centrale financiële administratie en de loon- en salarisadministratie. Beide afdelingen zijn gevestigd te Bergen op Zoom. Voor 2014 is het plan de loonadministratie ook in te zetten voor deelnemende gemeenten. Hierdoor kunnen besparingen worden gerealiseerd.

ICT

De infrastructuur en kantoorautomatisering van WVS-groep zijn voor de komende vijf jaar volledig geactualiseerd.

Het jaar 2013 staat in het teken van vooronderzoek en voorbereiding van de aanpassing van de informatiesystemen in 2014. Momenteel wordt gebruik gemaakt van Talent & Salaris (HRM), Infogroen en Baan6 voor logistieke sturing en financieel beheer. Deze informatiesystemen zijn ingevoerd in de tijd dat WVS-groep vele bedrijfsactiviteiten verrichtte en veel personele informatie vast moest leggen. Door de voorgenomen wetswijzigingen in de sociale sector en de aangekondigde bezuinigingen in de sociale werkvoorziening ontkomt WVS-groep er niet aan in overleg met de deelnemende gemeenten, de organisatie en personele bezetting van WVS-groep aan te passen. Dit betekent dat meer bescheiden eisen en wensen worden gesteld aan organisatie en bedrijfsprocessen en dat de informatievoorziening hierop moet worden aangepast. Dit heeft grote invloed op de investeringen in ICT voor de komende jaren. Het investeringsplan ICT voor 2013 is beperkt van omvang en heeft met name betrekking op het vervangen van enige verouderde hardware. In 2014 zullen de uitkomsten van vooronderzoek en voorbereiding naar aanpassing van de informatie-systemen leiden tot het implementeren van een eenvoudig, ge-integreerd systeem.

Financial Auditing

De uitgevoerde audits vormen de basis voor de controlewerkzaamheden van de externe accountant in het kader van de controle op de jaarrekening. Het continu veranderen van de organisatie en haar omgeving vraagt aandacht voor de risico's die hierdoor ontstaan. De financiële audits worden hierop doorlopend aangepast.

3.4.3. Bestuurssecretariaat

Concernafdeling Bestuurssecretariaat

De concernafdeling Bestuurssecretariaat bestaat uit de afdelingen Communicatie, Documentaire Informatievoorziening en Directiesecretariaat. Deze drie afdelingen hebben ieder hun eigen takenpakket (zie hierna). Daarnaast biedt de afdeling ondersteuning aan het algemeen en dagelijks bestuur, de bezwaarschriftencommissie, de klachten- & geschillencommissie, de algemene vergaderingen van aandeelhouders van de holding BV en dochterondernemingen, alsmede aan de Raad van Commissarissen van de holding BV. Tevens biedt het Bestuurssecretariaat juridische ondersteuning aan het totale concern.

Afdeling Communicatie

De afdeling Communicatie geeft uitvoering aan het in- en extern communicatiebeleid en ondersteunt het werkbedrijf op het vlak van marketingcommunicatie op grond van het communicatie-beleidsplan 2011 - 2014. In het beleidsplan wordt voortgeborduurd op de inmiddels geïmplementeerde acties met betrekking tot de externe communicatie waarbij vooral het accent ligt op de optimalisering van het externe communicatiebeleid en kosten-reducering. De afdeling Communicatie neemt een belangrijke plaats in in het adviseren en ondersteunen van het bedrijf bij het uitvoeren van het commerciële marketingbeleid.

Afdeling Documentaire Informatievoorziening (DIV)

De afdeling DIV is verantwoordelijk voor het archiefbeheer, de in- en uitgaande post en de bibliotheek. De komende jaren wordt vooral gewerkt aan een verdere digitalisering van het archiefbeheer en personeelsdossiers.

Afdeling Directiesecretariaat

De afdeling Directiesecretariaat houdt zich bezig met de secretariële ondersteuning van de algemeen directeur en de overige leden van het managementteam. Daarnaast is deze afdeling verantwoordelijk voor de receptie en de telefooncentrale op het (hoofd)kantoor aan de Bosstraat 81 te Roosendaal, alsmede voor het bedrijfsrestaurant op de Bosstraat 81 te Roosendaal.

3.4.4. Facilitaire dienstverlening.

De facilitaire dienstverlening bestaat, na de reorganisatie van centrale diensten, uit de volgende activiteiten: Inkoop, gebouwenbeheer en de catering / kantine in de Bosstraat 81.

Inkoop

Inkoop is met name verantwoordelijk voor het afsluiten van raamcontracten met leveranciers en erop toe te zien dat inkoopactiviteiten volgens de vastgestelde procedures verlopen. Bij Inkoop hebben besparingsacties plaats gevonden. Er zijn nieuwe contracten afgesloten ondermeer voor electriciteitsleveranties, wagenpark en verzekeringen. Daarnaast zijn er trajecten opgestart voor de inkoop van ondermeer multifunctionals, werkkleding en kantine inkopen. Er is een planning gemaakt voor de aanpak van het leveranciersbestand in 2013 om een grotere besparing te kunnen realiseren voor WVS-groep.

Gebouwenbeheer

De afdeling gebouwenbeheer is verantwoordelijk voor het in goede staat houden van de bedrijfspanden in eigendom van WVS-groep. Tevens is zij verantwoordelijk voor alle wijzigingen en aanpassingen die plaats moeten vinden. Alle onderhoudswerkzaamheden aan gebouwen en installaties zijn planmatig vastgelegd. Voor 2014 staat het vernieuwen van de dakbedekking Ravelstraat Bergen op Zoom op de planning.

Catering / kantine Bosstraat 81

Dit betreft de kantine in de Bosstraat 81. De overige kantines vallen onder verantwoordelijkheid van de lokale vestigingen, waarin ze zijn gehuisvest. Alle formele en informele bijeenkomsten worden door eigen catering verzorgd in plaats van externe catering. De Catering op alle locaties van WVS-groep biedt leer-werkplekken aan om mensen te kunnen ontwikkelen voor plaatsing in externe cateringbedrijven.

3.5. Onderhoud kapitaalgoederen

Voor de bedrijfspanden is er in 2009 een meerjarig onderhoudsplan gemaakt. Hierin zijn alle mogelijk voorkomende onderhoudsactiviteiten opgenomen. Afschrijving vindt plaats op basis van de zg. componentenbenadering. Hierbij wordt afgeschreven op basis van de samenstellende delen van het kapitaalgoed. De uitgaven voor de te onderscheiden samenstellende delen worden afzonderlijk verwerkt en afgeschreven. De opsplitsing in componenten wordt bepaald aan de hand van de economische / technische levensduur. Bij de componentenbenadering is er geen sprake van levensduurverlengend groot onderhoud van het actief als geheel, maar van vervanging van de betreffende componenten en is het vormen van een voorziening voor groot onderhoud niet aan de orde. De Industriële bedrijfspanden zijn gebouwd in 1994, 1999 en 2000 en worden goed onderhouden.

3.6. Verbonden partijen

Propeople Holding B.V.

Op 29 maart 2007 is een zg. holding company opgericht, genaamd Propeople Holding B.V. In de nieuwe strategie is besloten nieuwe werksoorten te zoeken die passen bij de nieuwe instroom van SW-medewerkers. Ook is besloten om werksoorten die niet meer passend zijn af te stoten, c.q. te beëindigen met name daar waar de resultaten sterk verliesgevend zijn. Om nu flexibel in te kunnen spelen op allerlei mogelijkheden die zich voor kunnen doen is het plan ontwikkeld en uitgevoerd een zg. holding company op te richten. Begin 2007 zijn de aandelen van Accessio Reïntegratiediensten B.V. en Flexkompaan B.V. van WVS-groep overgedragen aan Propeople Holding B.V. tegen de intrinsieke waarde. In het voorjaar van 2012 zijn de aandelen van Accessio verkocht aan een derdenpartij als gevolg van marktontwikkelingen.

In de planperiode 2013 - 2017 zullen meer samenwerkingsverbanden hun beslag krijgen. Te denken valt hierbij onder andere aan activiteiten op het gebied van de postbezorging en de groen-voorziening. Algehele doelstelling van deze samenwerkingsverbanden is het genereren van werkgelegenheid voor de brede doelgroep met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Naam	Propeople Holding B.V.
Vestigingsplaats	Roosendaal
Openbaar belang	Het oprichten en het besturen van ondernemingen en vennootschappen en het op enigerlei andere wijze daarin deelnemen met als doel om in voorkomende gevallen gebruik te kunnen maken van private samenwerking voor het scheppen en behouden van werkgelegenheid voor de doelgroep.
Belang WVS-groep	WVS-groep is 100 % aandeelhouder
Eigen vermogen	begin 2012 € 357.000 en eind 2012 € 429.000 negatief.
Vreemd lang vermogen	begin 2012 € 1.109.000 en eind 2012 € 759.000.
Resultaat 2012	€ 73.000 verlies (2011: € 742.000 verlies)

Het verlies in 2012 is ontstaan door de negatieve resultaten van Accessio in 2012 tot en met april. Ook de verkoop van de aandelen van Accessio heeft extra kosten met zich mee gebracht.

Flexkompaan B.V.

Op 1 maart 2005 is Flexkompaan B.V. opgericht door WVS-groep. Begin 2007 zijn de aandelen overgedragen aan Propeople Holding B.V. tegen de intrinsieke waarde.

Naam	Flexkompaan B.V.
Vestigingsplaats	Roosendaal
Openbaar belang	Het detacheren van regulier personeel bij WVS-groep.
Belang WVS-groep	WVS-groep is indirect via Propeople Holding B.V. 100 % aandeelhouder
Eigen vermogen	begin 2012 € 48.000 en eind 2012 € 28.000
Vreemd lang vermogen	geen
Resultaat 2012	€ 2.000 (2011: € 22.000)

WVS Facilitair B.V.

Op 18 juni 2009 is WVS Facilitair B.V. opgericht door Propeople Holding B.V. WVS Facilitair B.V. heeft samen met Vebego Internationaal B.V. een Vennootschap onder firma "WVS Schoonmaak" opgericht, waarin beide partijen voor 50 % deelnemen.

Naam	WVS Facilitair B.V.
Vestigingsplaats	Roosendaal
Openbaar belang	Het scheppen van werkgelegenheid voor de doelgroep.
Belang WVS-groep	WVS-groep is indirect via Propeople Holding B.V. 100 % aandeelhouder
Eigen vermogen	begin 2012 € 236.000 en eind 2012 € 260.000
Vreemd lang vermogen	niet van toepassing
Resultaat 2012	€ 149.000 (2011: € 94.000)

WVS Schoonmaak Vennootschap onder firma

WVS-groep is samen met VEBEGO een samenwerkingsverband aangegaan om schoonmaak-activiteiten te gaan uitvoeren. Hiertoe is per 1 juli 2009 het vennootschap onder firma " WVS Schoonmaak " opgericht. Via de nieuw opgerichte BV " WVS Facilitair B.V." heeft WVS-groep hierin een 50 % belang. VEBEGO heeft hiervoor een goodwill van ca. € 345.000 betaald.

Naam	WVS Schoonmaak Vof
Vestigingsplaats	Roosendaal
Openbaar belang	Het behoud en vergroten van arbeidsplaatsen voor de SW-doelgroep middels het uitvoeren van schoonmaakactiviteiten.
Belang WVS-groep	WVS-groep is indirect via Propeople Holding B.V. 50 % vennoot
Eigen vermogen	begin 2012 € 656.000 en eind 2012 € 713.000
Vreemd lang vermogen	Door beide vennoten is € 100.000 gestort in 2009.
Resultaat 2012	€ 307.000 (2011: € 196.000)

In 2012 is in totaal € 250.000 kapitaal teruggestort aan beide vennoten.

Bijlage 1. Resultatenrekening 2012 - 2017 (x € 1.000) cf BBV

	<i>werkelijk</i> 2012	<i>budget</i> 2013	<i>prognose</i> 2013	<i>begroting</i> 2014	<i>raming</i> 2015	<i>raming</i> 2016	<i>raming</i> 2017
Baten							
Netto omzet	30.058	30.561	29.044	27.364	27.286	26.414	25.570
Mutatie voorraad GP en OHW	18	0	0	0	0	0	0
Grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk	-8.531	-9.411	-8.602	-7.750	-7.727	-7.480	-7.241
<i>Toegevoegde waarde</i>	<u>21.545</u>	<u>21.150</u>	<u>20.442</u>	<u>19.614</u>	<u>19.559</u>	<u>18.934</u>	<u>18.329</u>
Bijdrage overheden	64.820	65.222	66.169	62.052	59.364	55.317	51.526
Overige opbrengsten	1.874	1.789	2.071	2.210	2.160	2.062	1.970
Subtotaal	66.694	67.011	68.240	64.262	61.523	57.379	53.496
Totaal baten	<u>88.239</u>	<u>88.161</u>	<u>88.682</u>	<u>83.876</u>	<u>81.082</u>	<u>76.313</u>	<u>71.825</u>
Lasten							
Personeelskosten	-83.210	-83.846	-85.177	-81.359	-79.225	-75.289	-71.879
Afschrijvingskosten	-1.739	-1.716	-1.724	-1.687	-1.603	-1.523	-1.446
Overige bedrijfskosten	-4.467	-4.557	-4.450	-4.164	-4.129	-4.104	-4.082
<i>Totaal bedrijfskosten</i>	<u>-89.416</u>	<u>-90.119</u>	<u>-91.351</u>	<u>-87.210</u>	<u>-84.956</u>	<u>-80.916</u>	<u>-77.407</u>
Resultaat uit gewone bedrijfs- uitoefening voor rente	-1.177	-1.958	-2.669	-3.333	-3.874	-4.603	-5.581
Rentebaten en - lasten	-434	-444	-386	-370	-347	-317	-286
Resultaat uit gewone bedrijfs- uitoefening	-1.611	-2.402	-3.055	-3.703	-4.221	-4.919	-5.867
Dekking uit eigen middelen	0	0	0	0	0	0	0
Exploitatieresultaat / resultaat na mutaties reserves	<u>-1.611</u>	<u>-2.402</u>	<u>-3.055</u>	<u>-3.703</u>	<u>-4.221</u>	<u>-4.919</u>	<u>-5.867</u>

bijlage 2: Balans 2012 - 2017 (x € 1.000)

stand per ultimo	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Activa						
Vaste activa:						
Materiële activa	18.317	17.997	17.617	17.232	16.845	16.454
Financiële activa	877	877	877	877	877	877
<i>Totaal vaste activa</i>	<i>19.194</i>	<i>18.874</i>	<i>18.494</i>	<i>18.109</i>	<i>17.722</i>	<i>17.331</i>
Vlotende activa:						
Voorraden	1.049	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Vorderingen	5.388	4.500	4.500	4.365	4.234	4.107
Overlopende activa	589	700	700	700	700	700
Liquide middelen	264	200	200	200	200	200
<i>Totaal vlottende activa</i>	<i>7.290</i>	<i>6.400</i>	<i>6.400</i>	<i>6.265</i>	<i>6.134</i>	<i>6.007</i>
Totaal activa	26.484	25.274	24.894	24.374	23.856	23.338
Passiva						
Eigen vermogen:						
Algemene reserve	4.626	3.015	0	0	0	0
Storting gemeenten	0	40	3.703	4.221	4.919	5.867
Nog te bestemmen resultaat	-1.611	-3.055	-3.703	-4.221	-4.919	-5.867
<i>Totaal eigen vermogen</i>	<i>3.015</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Voorzieningen	250	124	82	82	82	82
Langlopende leningen	6.460	5.847	5.235	4.622	4.010	3.398
Kortlopende schulden:						
Crediteuren	1.918	1.947	1.976	2.006	2.036	2.066
Rekeningcourantkrediet	4.893	5.701	5.946	5.009	5.073	5.137
Kasgeldleningen	6.000	8.000	8.000	9.000	9.000	9.000
Overige schulden	2.839	2.400	2.400	2.400	2.400	2.400
Overlopende passiva	1.109	1.255	1.255	1.255	1.255	1.255
<i>Totaal kortlopende schulden</i>	<i>16.759</i>	<i>19.303</i>	<i>19.577</i>	<i>19.670</i>	<i>19.764</i>	<i>19.858</i>
Totaal passiva	26.484	25.274	24.894	24.374	23.856	23.338
eigen vermogen in % van totaal vermogen	11,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
werkkapitaal	4.519	3.553	3.524	3.359	3.198	3.041

bijlage 3: Overzicht van langlopende leningen en RC-krediet

Leningen o/g (in € x 1.000):

verstrek door	omschrijving	hoofdsom	looptijd	rente %
BNG	len 88640	2.855	1999/2012	4,75
BNG	len 88641	1.715	1999/2017	5,05
BNG	len 90545	4.538	1999/2024	6,09
BNG	len 91109	4.538	2001/2025	6,05
BNG	len 95110	2.700	2002/2023	5,33
	<i>sub-totaal</i>	16.346		

	werkelijk 2012	budget 2013	begroot 2014	raming 2015	raming 2016	raming 2017
leningen o/g:						
stand per ultimo	6.460	5.847	5.235	4.622	4.010	3.398
Kasgeldleningen						
stand per ultimo	6.000	8.000	8.000	9.000	9.000	9.000
Rekening-courant krediet:						
stand per ultimo	4.899	5.701	5.946	5.009	5.073	5.137
Lening u/g: (Propeople Holding B.V.)						
stand per ultimo	759	759	659	559	459	359
Lening u/g: (WVS Facilitair B.V.)						
stand per ultimo	100	100				
Saldo geleend - uitgeleend	16.500	18.689	18.522	18.072	17.624	17.176
Rentebaten en- kosten:						
leningen o/g	406	376	341	306	271	236
kasgeldleningen	71	90	40	45	45	45
RC-krediet	11	18	15	18	19	19
lening u/g	-54	-40	-26	-22	-18	-14
Rente lasten totaal	434	444	370	347	317	286
rente - %						
leningen o/g	5,78	5,82	5,83	5,85	5,86	5,89
kasgeldleningen	1,0	1,0	0,5	0,5	0,5	0,5
RC-krediet	1,5	1,5	1,0	1,0	1,0	1,0
lening u/g	4	4	4	4	4	4
<i>totaal gemiddeld rente %</i>	<i>2,63</i>	<i>2,38</i>	<i>2,00</i>	<i>1,92</i>	<i>1,80</i>	<i>1,66</i>

Bijlage 4: Overzicht reserves en voorzieningen (x € 1.000)

omschrijving	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Reserves:						
Algemene reserve	4.626	3.015	0	0	0	0
Storting gemeente		40	3.703	4.221	4.919	5.867
Nog te bestemmen resultaat	-1.611	-3.055	-3.703	-4.221	-4.919	-5.867
Totaal reserves	3.015	0	0	0	0	0
Voorzieningen:						
Wachtgeldverplichtingen	118	42	0	0	0	0
Pré-vut verplichtingen	0	0	0	0	0	0
Backservice verplichtingen	0	0	0	0	0	0
Belastingverplichtingen	50					
Voorziening claim R	0	0	0			
Voorziening rijkssubsidie	82	82	82	82	82	82
Totaal voorzieningen	250	124	82	82	82	82
<i>Totaal reserves en voorzieningen</i>	<i>3.265</i>	<i>124</i>	<i>82</i>	<i>82</i>	<i>82</i>	<i>82</i>

Bijlage 5: overzicht van investeringen in vaste activa

in € x 1.000	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Grond	0	0	0	0	0	0
Voorzieningen aan terreinen	19	0	0	0	0	0
Gebouwen	141	350	333	316	300	285
Installaties	35	250	238	226	214	204
Machines	107	200	190	181	171	163
Automatisering	524	150	143	135	129	122
Inventarissen	27	50	48	45	43	41
Vervoermiddelen	885	600	570	542	514	489
Projecten in uitvoering	4	250	238	226	214	204
Overige	0	0	0	0	0	0
Totaal investeringen	1.742	1.850	1.758	1.670	1.586	1.507
PM Afschrijvingskosten	1.740	1.724	1.688	1.604	1.524	1.448

bijlage 6: Begeleid Werken

bedragen in € x 1.000

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
gemiddeld SW in SE's: - begeleid werken	35	30	22	22	20	19
Totaal Rijksbijdrage per SE	25.939	25.939	26.032	25.532	25.032	24.532
Rijksbijdrage in € x 1.000	908	778	573	562	501	466
Kosten:						
Ontwikkeling & beg. (extern) Loonkostensubsidie	-475	-249	-200	-200	-200	-200
Werkplekaanpassing & scholing						
Totaal directe kosten	-475	-249	-200	-200	-200	-200
Resultaat voor algemene / overheadkosten	433	529	373	362	301	266

Bijlage 7: Gemeentelijke bijdrage 2014 (vast en aanvullend)

In de begroting 2014 van WVS-groep is, zoals gebruikelijk, rekening gehouden met de vaste gemeentelijke bijdrage van de 9 deelnemende gemeenten. Voor het jaar 2014 is deze vaste bijdrage (rekening houdend met een korting van 3 %) bepaald op € 427 per SW-er.

Na aftrek van het verwachte verlies over 2013 (€ 3,0 miljoen) is per ultimo 2013 het eigen vermogen van WVS-groep gedaald naar € 40.000,- negatief. Voor het jaar 2014 wordt een verlies begroot van € 3.704.000,-. Dit betekent dat in 2014 een aanvullende gemeentelijke bijdrage van € 3.704.000,- nodig is om een negatief eigen vermogen te voorkomen. De aanvullende gemeentelijke bijdrage bedraagt in 2014 € 1.330 per SW-er. In 2014 betalen de gemeenten derhalve een totale gemeentelijke bijdrage van € 1.757. per SW-er.

Vanaf 2014 zullen de verliezen van WVS-groep rechtstreeks door de gemeenten gedekt moeten worden. De verliezen van WVS-groep lopen (uitgaande van de huidige situatie) tot en met 2017 op van € 3,7 miljoen in 2014 naar € 5,8 miljoen in 2017.

Onderstaand treft u een overzicht aan van de door de deelnemende gemeenten te betalen (vaste en aanvullende) gemeentelijke bijdragen tot en met 2017. Bij deze berekening is uitgegaan van het aantal Wsw-werknemers per 1 januari 2013 en de afbouw van het aantal Wsw-medewerkers door natuurlijke uitstroom in de periode 2014 t/m 2017.

Gemeente	Aantal Wsw-werkn. 1-1-2013	2014	2015	2016	2017
Bergen op Zoom	585	€ 1.027.221	€ 1.129.648	€ 1.264.231	€ 1.451.627
Etten-Leur	291	€ 510.977	€ 561.928	€ 628.874	€ 722.091
Halderberge	275	€ 482.882	€ 531.031	€ 594.297	€ 682.389
Moerdijk	139	€ 244.075	€ 268.412	€ 300.390	€ 344.916
Roosendaal	778	€ 1.366.116	€ 1.502.336	€ 1.681.319	€ 1.930.539
Rucphen	375	€ 658.475	€ 724.134	€ 810.404	€ 930.530
Steenbergen	132	€ 231.783	€ 254.895	€ 285.262	€ 327.546
Woensdrecht	110	€ 193.153	€ 212.413	€ 237.719	€ 272.955
Zundert	101	€ 177.349	€ 195.033	€ 218.269	€ 250.623

N.B. In deze cijfers is het verwachte tekort voor 2013 NIET verwerkt.